



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 246/ 2017

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Δ' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 14^{ης} Νοεμβρίου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αικατερίνη Γρηγορίου, Δήμητρα Κεφάλα, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Πατπάς, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. 842/33/557245/28.2017 έγγραφο της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών/Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης, όπως διευκρινίστηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ.842/4859188/25.10.2017 έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Ερώτημα: Ερωτάται, αν οι αποδοχές αργίας που έλαβε ο πρώην μόνιμος υπάλληλος της Ε.Υ.Π. Α.Ζ. κατά το χρονικό διάστημα από 27/11/2014 έως 25/05/2015, κατά το οποίο τελούσε σε αυτοδίκαιη αργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ.1 περ. ε του Ν.3528/2007 σε συνδυασμό με αυτές των π.έρ. 6-9 της υποπαραγράφου Ζ3 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012, πρέπει να αναζητηθούν ως αχρεωστήτως καταβληθείσες αποδοχές.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στο έγγραφο του ερωτήματος και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου του :

1. α. Με την υπ' αριθμ. 479.6/8/259275/10-12-2014 απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη ο πρώην μόνιμος υπάλληλος Α. Ζ. τέθηκε σε αυτοδίκαιη αργία βάσει των διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 1 περ. ε του Ν.3528/2007 και ελάμβανε αποδοχές αργίας σύμφωνα με τις παραγράφους 6-9 της υποπαραγράφου Ζ3 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012

β. Με την υπ' αριθμ. 479.6/4/353355/26-05-15/Ε.Υ.Π./Ζ/ 2° Διαπιστωτική Πράξη Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης έληξε η αυτοδίκαιη αργία, πλην όμως ο ανωτέρω απείχε αδικαιολόγητα από την άσκηση των καθηκόντων του.

γ. Με την υπ' αριθμ. 479.6/17/358874/29-11-15/Ζ/20 Απόφαση Αναπληρωτού Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ο ανωτέρω ετέθη σε δυνητική αργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 παράγραφος 1 περίπτωση β του Π.Δ. 611/77 για το χρονικό διάστημα από 11/12/2015 - 16/02/2016 και με την υπ' αριθμ. 479.6/4/452742/2-4-16/Ζ/20 απόφαση του ιδίου Υπουργού ετέθη σε αυτοδίκαιη αργία από 17/02/2016 έως 18/04/2016, οπότε και αποφασίστηκε από το Διοικητή της Ε.Υ.Π. η απόλυσή του λόγω επιβολής από το οικείο Υπηρεσιακό Πειθαρχικό Συμβούλιο της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για διάπραξη, μεταξύ άλλων, του παραπτώματος της αδικαιολόγητης αποχής από της εκτελέσεως των καθηκόντων πλέον των τριάκοντα ημερών (άρθρο 207 παρ.4 εδ. γ' του π.δ.611/1977).

2. Επί του με αριθ. πρωτ. 842/2/551732/14.2.2017 σχετικού ερωτήματος της Ε.Υ.Π./Ζ' Δνσης εκδόθηκε η 108/2017 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, με την οποία το Δ' Τμήμα γνωμοδότησε ομοφώνως ότι το κεφάλαιο Β' (άρθρα 7-35) του ν. 4354/2015, στο οποίο περιλαμβάνεται και η κρίσιμη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ιδίου νόμου, δεν εφαρμόζεται στους υπαλλήλους της Ε.Υ.Π., ενώ, ως προς το



υποερώτημα, εάν απαιτείται η αναζήτηση και βάση ποιών διατάξεων αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών για το διάστημα της αργίας του ανωτέρω υπαλλήλου, το Τμήμα γνωμοδότησε επίσης ομοφώνως ότι αυτό δεν υποβάλλεται προσηκόντως, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην διάταξη του άρθρου 6 παρ. 6 του ν. 3086/2002 (Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), δεδομένου ότι δεν ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ συγκεκριμένης διατάξεως νόμου.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η ερωτώσα υπηρεσία επανήλθε υποβάλλοντας το εν αρχή ερώτημα διευκρινίζοντας πλέον ότι ο ανωτέρω υπάλληλος έλαβε αποδοχές αργίας για το κρίσιμο χρονικό διάστημα από 27/11/2014 έως 25/05/2015, σύμφωνα με τις παραγράφους 6-9 της υποπαραγράφου Ζ3 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 και όχι σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ.611/1977, όπως ανέφερε στο 842/4/552205/1.3.2017 συμπληρωματικό έγγραφό της η Ζ' Διεύθυνση της Ε.Υ.Π., κατόπιν του οποίου εκδόθηκε η ανωτέρω γνωμοδότηση του ΝΣΚ.

4. Επισημαίνεται, από την ερωτώσα Υπηρεσία, ότι η Δνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γ.Λ.Κ., στην οποία απευθύνθηκε η Ζ' Διεύθυνση της Ε.Υ.Π. πριν την υποβολή του ανωτέρω σχετικού ερωτήματος στο Γραφείο μας, σχετικά το αν η διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4 του ν. 4354/2015 έχει πεδίο εφαρμογής στους υπαλλήλους της Ε.Υ.Π., αναφέροντας, μεταξύ άλλων, στο με αριθ. πρωτ. 2/70642/ΔΕΠ/2.2.2017 έγγραφό της ότι «, από πλευράς δικής μας αρμοδιότητας, αναφορικά με τρόπο επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων αποδοχών σε οφειλέτη ο οποίος δεν μισθοδοτείται πλέον από το Δημόσιο εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του αρ.96 του ν.4270/2014».

Νομοθετικό πλαίσιο.

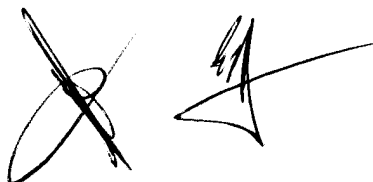
5. Στις διατάξεις των άρθρων 103 και 105 του ν. 3528/2007 (Α' 26), ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής :

« Άρθρο 103 [όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο πρώτο του ν.4057/2012, (Α 54) και στην συνέχεια αντικαταστάθηκε με την περ.1 της υποπαραγράφου Ζ.3.άρθρου πρώτου ν.4093/2012 (Α' 222)] 1. *Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία:α...δ. ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής ή της προσωρινής παύσης, και ε.[όπως η περ. ε είχε αντικατασταθεί με την παρ.6 περ.1 και 3 του άρθρου 25*

N.4203/2013 (Α 235) και συμπληρωθεί με την παρ.2 του άρθρου 14 του Ν. 4210/2013 (Α' 254) αντικαταστάθηκε, στη συνέχεια, με την παρ.2 άρθρου 29 Ν.4305/2014,(Α' 237)], ο υπάλληλος ο οποίος έχει παραπεμφθεί στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', ε', θ', ι', ιδ', ιη', κγ', κδ', κζ', κθ', λγ' και λδ' του άρθρου 107 ή αντίστοιχα παραπτώματα του ίδιου άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάσταση του με το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012 ή αντίστοιχα παραπτώματα του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999) με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παραγράφου 1 περίπτωση δ' του επόμενου άρθρου.....2. . Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντα του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. Ειδικότερα:α.... β. Η αργία της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της πειθαρχικής απόφασης και λήγει με την έναρξη της εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής της οριστικής ή προσωρινής παύσης που του επιβλήθηκε ή με την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό ή δικαστικής απόφασης που είτε απαλλάσσει τον υπάλληλο από την πειθαρχική ευθύνη είτε του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση. γ. Η αργία της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο του παραπεμπτηρίου εγγράφου και λήγει με την έκδοση πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης που τον απαλλάσσει ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση. Αν του επιβληθεί κάποια από τις ποινές αυτές η αργία συνεχίζεται και λήγει σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση...».

Άρθρο 105 [όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο πρώτο ν. 4057/2012 (Α 54) και προτού αντικατασταθεί με το άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 4325/2015 (Α 47)] 1.....2...3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.»

6. Στις διατάξεις των περιπτώσεων 6 έως και 9 της υποπαραγράφου Ζ.3 άρθρου πρώτου ν.4093/2012(Α'222)] οριζόταν «6. Οι διατάξεις των άρθρων 103 και 104 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), 107 και 108 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007) και 88 και 89 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000), όπως ισχύουν, έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό που εργάζεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου



στις υπηρεσίες, οι υπάλληλοι των οποίων διέπονται από τους ανωτέρω Κώδικες. Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, οι διατάξεις των άρθρων 103, 104 και 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειες της, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες, που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009...7..8... 9. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης αργίας της παραγράφου 1 περίπτωση ε` του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα και της παραγράφου 1 περίπτωση ε` του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως αντικαθίστανται με τις περιπτώσεις 1 και 3 της παρούσας υποπαραγράφου, οι αποδοχές της αργίας ορίζονται στο 75% των νομίμων αποδοχών των υπαλλήλων».

7. Στις διατάξεις των παρ.1, 2 και 8 του άρθρου 3 του ν. 4325/2015 (Α' 47) ορίζονται τα εξής : «1. Οι διατάξεις του άρθρου πρώτου του Ν. 4057/2012 (Α' 54), των περιπτώσεων 1-9 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παρ. Ζ` του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (Α' 222), του άρθρου 14 του Ν. 4111/2013 (Α' 18), της παρ. 6 του άρθρου 25 του Ν. 4203/2013 (Α' 235), των άρθρων 14, 15 και 16 του Ν. 4210/2013 (Α' 254), των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 29 του Ν. 4305/2014 (Α' 237) και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 69 του Ν. 4310/2014 (Α' 258) καταργούνται.... 2. Το άρθρο 103 του Ν.3528/2007 (Α' 26) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 103 Αυτοδίκαιη αργία 1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία: α) Ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση. β) Ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης και λήγει την τελευταία ημέρα της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή την ημέρα που δημοσιεύθηκε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον έχει ασκηθεί προσφυγή. γ) Ο



εκπαιδευτικός ή υπάλληλος που υπηρετεί σε σχολείο, σε βάρος του οποίου ασκήθηκε ποινική δίωξη για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για οποιοδήποτε έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. 2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. 3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία ή επανόδου εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο....6. Το άρθρο 105 του Ν. 3528/2007 (Α' 26) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 105 Συνέπειες αργίας 1. ... 2. ... 3. Ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας...» 8. Η αυτοδίκαιη αργία που προβλέπεται στις καταργούμενες με την παράγραφο 1 διατάξεις λήγει αυτοδικαίως μετά από δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αυτοδίκαιης αργίας που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν.3528/2007 και του άρθρου 107 του Ν.3584/2007 πριν από την τροποποίησή τους από τις ανωτέρω καταργούμενες διατάξεις.....».

8. Στις διατάξεις των παρ.1 και 2 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009 (Α' 234) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ', όπως ισχύουν, υπάγονται όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν από την τροποποίηση του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α). Στον κατά τα πιο πάνω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και μόνο υπάγονται επίσης:..... 2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ':α...β...γ....δ. Οι στρατιωτικοί, το μη πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (πρώην Δημόσιας Τάξης και πρώην Εμπορικής Ναυτιλίας), το προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθώς και το ειδικό ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας.»

9. Στην διάταξη του άρθρου 96 του ν. 4270/2014 (Α 143) ορίζεται «1. Μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με οποιονδήποτε τίτλο πληρωμής καταλογίζονται: α.β. στον λαβόντα, εφόσον έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού».

10. Περαιτέρω, στην διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 4484/2017 (Α110) ορίζεται : «1. Οι διατάξεις των άρθρων 8 έως 29, πλην των άρθρων 13, της παρ. 1 του άρθρου 26 και της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α` 176) εφαρμόζονται από 1.1.2017 στο πολιτικό προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.)».

11. Τέλος, στην διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ανωτέρω νόμου 4354/2015(Α`176) ορίζεται «...4. Ο υπάλληλος που τελεί σε κατάσταση αργίας δικαιούται το ήμισυ των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Ο χρόνος αργίας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη. Ειδικές διατάξεις παραμένουν σε ισχύ. Σε περίπτωση που επιβληθεί η ποινή της απόλυσης, οι αποδοχές που καταβλήθηκαν σε αυτόν κατά το διάστημα της αργίας αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα :

12. Οι διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 3528/2007, όπως τροποποιηθέν κατά τα ως άνω, ίσχυε, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα (27.11.2014 -26.5.2015), και πριν την κατάργηση με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 3 του ν. 4325/2015(Α 47) των διατάξεων του άρθρου πρώτου του Ν. 4057/2012 (Α` 54), των περιπτώσεων 1-9 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παρ. Ζ` του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (Α` 222) και την αντικατάστασή του με την διάταξη της παρ.2 του ίδιου άρθρου 3 του ν. 4325/2015, περί θέσεως υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειές της σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες , που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε σχέση δημοσίου δικαίου προσωπικό του δημόσιου τομέα . Από το προσωπικό αυτό δεν εξαιρούνται οι περιπτώσεις που απαριθμούνται στην παρ.2 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, ήτοι δεν εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, οι αναφερόμενοι στο εδ. δ΄ της παραγράφου αυτής, δηλ. και το προσωπικό της Ε.Υ.Π. ,που οι υποθέσεις τους είναι εκκρεμείς κατά την δημοσίευση του εν λόγω νόμου. (βλ. το με αριθ. πρωτ. 918/Φ.Γνωμ. 2293/6.3.2014

έγγραφο Γραφείου Νομικού Ε.Υ.Π. και πρβλ. Γνωμ. ΝΣΚ 3/2014, ΔΕΑ 267,268/2013).

13. Ειδικότερα, η παραπομπή δημοσίου υπαλλήλου στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 103 του Υ.Κ., όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ3 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, για το πειθαρχικό παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του επέφερε αυτοδικαίως τη θέση του παραπεμπόμενου υπαλλήλου σε κατάσταση αργίας από την κοινοποίηση του παραπεμπτηρίου εγγράφου, η οποία έληγε με την έναρξη της εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής της οριστικής ή προσωρινής παύσης που του επιβλήθηκε ή με την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό ή δικαστικής απόφασης, με τις οποίες απαλλάσσεται ο υπάλληλος από την πειθαρχική κατηγορία ή του επιβάλλεται ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση. Περαιτέρω, η επιβολή της πειθαρχικής ποινής της προσωρινής ή οριστικής παύσης, υπό την ισχύ των ως άνω διατάξεων, επέφερε ομοίως την αυτοδίκαιη αργία του υπαλλήλου, η οποία έληγε κατά τον αμέσως ανωτέρω αναφερόμενο τρόπο. Κατά την πρόβλεψη του ως άνω άρθρου του Υ.Κ., οι αποδοχές αργίας του υπαλλήλου, ο οποίος παραπέμπεται στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, περιορίζεται στο 75% των νομίμων αποδοχών του. (Γνωμ. ΝΣΚ 8/2017,9/2014)

14. Στην διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 105 του ως άνω νόμου προβλέφθηκε ως δυσμενής συνέπεια η καθολική στέρηση αποδοχών αργίας για τον υπάλληλο, ο οποίος απολύθηκε βάσει της επιβολής οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής (συμπεριλαμβανόμενης και της οριστικής παύσης), επειδή διέπραξε το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του. Οι ως άνω αποδοχές δεν καταβάλλονται στο διάστημα που ο υπάλληλος τελεί σε κατάσταση αργίας λόγω της επιβολής οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, εξαιτίας της σοβαρότητας του διαγνωσθέντος πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο συνδέεται με την παρουσία του υπαλλήλου στην υπηρεσία. (Γνωμ. ΝΣΚ 9/2014).

15. Με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 105 παρ.3 του Υ.Κ., όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο πρώτο του ν. 4057/2012, και επεκτάθηκε η εφαρμογή

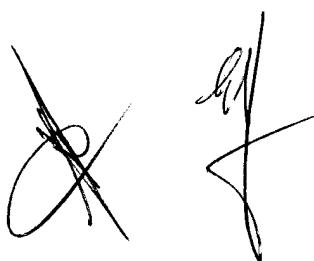
του με τις διατάξεις των περιπτώσεων 6 έως 9 της υποπαραγράφου Z3 άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 στους υπαλλήλους της Ε.Υ.Π. , για τη στέρηση του δικαιώματος απόληψης αποδοχών αργίας απαιτείτο η επιβολή στον πειθαρχικώς διωκόμενο υπάλληλο οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, ενώ οι ίδιες ως άνω διατάξεις , όπως ήδη ισχύουν (για τους δημοσίους υπαλλήλους) μετά την αντικατάστασή τους με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 του ν. 4325/2015, ορίζουν ότι δεν δικαιούται αποδοχές αργίας ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε πειθαρχικά μόνο με την ποινή της οριστικής παύσης. Η τυχόν καταβολή αποδοχών αργίας στην εν λόγω περίπτωση, παρά τη μη αναγνώριση εκ του νόμου δικαιώματος απόληψης τέτοιων αποδοχών, καθιστά τον υπάλληλο που τις έλαβε υπόχρεο επιστροφής τους, ως αχρεωστήτως καταβληθεισών. (Γνωμ. ΝΣΚ 8/2017). Σε κάθε περίπτωση, από την γραμματική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης (του άρθρου 105 παρ.3 του Υ.Κ) και κυρίως από την χρήση ενεστώτα , μετά την χρήση του παθητικού αορίστου, «ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή δεν δικαιούται αποδοχές αργίας», προκύπτει ότι ως τέτοιες αποδοχές νοούνται αυτές που καταβάλλονται μετά την θέση σε αργία του υπαλλήλου συνεπεία επιβολής εις βάρος του πειθαρχικής ποινής της οριστικής ή της προσωρινής παύσης, δυνάμει της διατάξεως του άρθρου 103 παρ.1 περ. δ' του ν. 3528/2007 και όχι αυτές που καταβάλλονται στον υπάλληλο μετά την θέση του σε αργία λόγω παραπομπής, δυνάμει της διάταξης άρθρου 103 παρ.1 περ. ε' του ως άνω νόμου, στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα αναφερόμενα στην διάταξη αυτή παραπτώματα.

16. Στις 11.5.2015, δημοσιεύθηκε ο νόμος 4325/2015, με το άρθρο 3 του οποίου καταργήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 4057/2012 και των περιπτώσεων 1-9 της Υποπαραγράφου Z3 της Παραγράφου Z του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, και συνακόλουθα η επέκταση της εφαρμογής των άρθρων 103 και 105 του Υ.Κ. στους υπαλλήλους της Ε.Υ.Π. Στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου προβλέφθηκε επίσης ότι, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αυτοδίκαιης αργίας που προβλέπονταν στις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 107 του ν. 3584/2007 πριν από την τροποποίηση τους από τις καταργούμενες διατάξεις, η αυτοδίκαιη αργία που προβλεπόταν στις καταργούμενες με την παράγραφο 1 διατάξεις έληγε αυτοδίκαια 15 ημέρες από τη

δημοσίευση του, ήτοι στις 26.5.2015 (11.5.2015 + 15 ημέρες). Προβλέφθηκε, ~~τέλος~~, ότι εντός της ίδιας προθεσμίας ήταν δυνατόν να αποφασισθεί από τα όργανα και με την ειδικότερη διαδικασία που οριζόταν στην ίδια παράγραφο η αναστολή άσκησης καθηκόντων για όσους υπαλλήλους υφίστατο σχετικός «επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος» (βλ. 276/2016 Γνωμ. ΝΣΚ).

17. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 96 παρ. 1 περ. β' του νόμου 4270/2014 μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με οποιονδήποτε τίτλο πληρωμής καταλογίζονται στον λαβόντα, εφόσον αυτός έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού.

18. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως αναφέρεται στο διδόμενο ιστορικό, ο Α.Ζ, τέως υπάλληλος της Ε. Υ.Π., ετέθη σε αυτοδίκαιη αργία κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 παρ. 1 περ. ε' του ν. 3528/2007, έλαβε δε τις προβλεπόμενες στην περ.9 της υποπαραγράφου Ζ.3 άρθρου πρώτου ν.4093/2012 αποδοχές αργίας σε ποσοστό 75% (βλ. το με αριθμό πρωτ. 842/48/559188/25.10.2017 έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας), ενώ στην συνέχεια α) με την υπ' αριθμ. 479.6/4/353355/26-05-15/Ε.Υ.Π./Ζ/ 2° Διαπιστωτική Πράξη του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης έληξε η αυτοδίκαιη αργία του, και ακολούθησαν β) η υπ' αριθμ. 479.6/17/358874/29-11-15/Ζ/20 απόφαση του Αναπληρωτού Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με την οποία ο ανωτέρω ετέθη σε δυνητική αργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 παράγραφος 1 περίπτωση β' του Π.Δ. 611/77 για το χρονικό διάστημα από 11/12/2015 έως 16/02/2016 και γ) η υπ' αριθμ. 479.6/4/452742/2-4-16/Ζ/20 απόφαση του ιδίου Υπουργού, με την οποία ετέθη εκ νέου σε αυτοδίκαιη αργία κατ' άρθρο 191 του π.δ.611/1977, συνεπεία επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης από 17/02/2016 έως 18/04/2016, οπότε και αποφασίστηκε από το Διοικητή της Ε.Υ.Π. η απόλυσή του λόγω επιβολής, με το από 19.1.2016 πρακτικό του οικείου Υπηρεσιακού Πειθαρχικού Συμβουλίου, της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για διάπραξη, μεταξύ άλλων, του παραπτώματος της αδικαιολόγητης αποχής από της εκτελέσεως των καθηκόντων πλέον των τριάντα ημερών (άρθρο 207 παρ.4 εδ' γ' του π.δ.611/1977).



19. Συνακόλουθα, σύμφωνα με τα ανωτέρω (στην παράγραφο 14) γενόμενα δεκτά, νομίμως κατεβλήθησαν στον ανωτέρω αποδοχές αργίας για το διάστημα από την έκδοση της σχετικής πράξης στις 10.12.2014, με την οποία αυτός ετέθη σε αυτοδίκαιη αργία με αναδρομική ισχύ από 27.11.2014, δυνάμει της κατά χρόνο εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 103 παρ. 1 περ. ε' του ν. 3528/2007, όπως ίσχυσε, μέχρι την έκδοση στις 26.5.2015 της σχετικής διαπιστωτικής πράξης λήξης αυτής (ήτοι για το διάστημα 27.11.2014 έως 25.5.2015) και δεν είναι δυνατή η αναζήτησή τους ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

20. Τέλος, στην προκείμενη περίπτωση δεν έχει πεδίο εφαρμογής η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του νόμου 4484/2017, σύμφωνα με την οποία εφαρμόζεται από 1.1.2017 και στο πολιτικό προσωπικό της Ε.Υ.Π., μεταξύ άλλων, η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ν. 4354/2015, στην οποία προβλέπεται η αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθεισών των αποδοχών σε υπάλληλο κατά το διάστημα που αυτός είχε τεθεί σε αργία στην περίπτωση που του επιβληθεί η ποινή της απόλυσης, δεδομένου ότι η σχετική ποινή στον ανωτέρω υπάλληλο της Ε.Υ.Π. επιβλήθηκε με το από 19.1.2016 πρακτικό του οικείου Υπηρεσιακού- Πειθαρχικού Συμβουλίου, ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 25 παρ.4 του ν. 4354/2015.

Απάντηση

21. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής:

Οι αποδοχές αργίας που έλαβε ο πρώην μόνιμος υπάλληλος της Ε.Υ.Π. Α.Ζ., κατά το χρονικό διάστημα από 27/11/2014 έως 25/05/2015, κατά το οποίο τελούσε σε αυτοδίκαιη αργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ.1 περ. ε του Ν.3528/2007, σε συνδυασμό με αυτές των περ. 6-9 της υποπαραγράφου Ζ3 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012, δεν μπορούν να αναζητηθούν ως αχρεωστήτως

καταβληθείσες.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ 8 .12. 2017

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΡΥΣΑΦΟΤΙΑ Α. ΑΣΤΕΡΙΝΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ



Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ Π. ΗΛΙΑΔΕΛΗΣ

ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.